

REVISTA POLITICĂ.

Pretul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria pe an 5 fl., pe jumătate de an 2 fl. 50 cr.; pentru România și alte țări pe an 14 lei, pe jumătate de an 7 lei. — Anunțu ie coastă: un șir petit sau locul acestuia prima dată 6 cr., a doua 9 cr., eară a treia oară 12 cr. — Un număr coastă 22 cr.

Abonamentele și anunțurile se trimit la redacțiune. — Anunțuri primesce și tipografia lui R. Eckhardt în Cernăuț. Abonenții din România, pentru înlesnire, pot trimite abonamentul și la librăria Socec & Comp. în București. — Manuscrisurile și corespondențele se trimit la redacțiune. — Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscrisuri nu se înapoiază.

Ese la 1 și la 15 a fie-cărei luni.

Suceava, 1. Decembrie 1890.

Desbaterile dietei.

În ședința din 15 Novembre a. e. au fost discutate următoarele afaceri:

1. Darea de samă a comitetului provincial dela 1. Septembrie 1889 până la 31 August 1890. a) serviciul general, b) drumurile, c) căile ferate, d) afacerile școlare și agriculturii.
2. Proiectul comitetului provincial despre conferirea unor favoruri comunei Cernăuț pentru casul construirii unei casarme normale pentru batalioanele miliției Nr. 76 și 77.
3. Comptul final al fondului școlar provincial pe anul 1889 și
4. Prelimnariul pe anul 1891.
5. Propunerea unui credit de 150 fl. pentru completarea bibliotecii elevilor dela școala agronomică din Cernăuț.
6. Comptul final al fondului pentru cas de nevoie pe anul 1889.
7. Comptul final al fondului de propinațiune pe anul 1889 și
8. Prelimnariul pe anul 1891.
9. Proiectul de lege despre luarea în jurământ a organelor pentru supraveghierea drumurilor publice necerarice.
10. Raporturile comisiunilor asupra petițiilor.

În ședința comisiunii administrative din 17 Novembre s'a decis a se propune dietei, ca să nu se înființeze pentru Bucovina un birou statistic deosebit ci să se încredințeze conducerea acestor agende profesorului de statistică dela Universitate

Mischler. Aceste să primiașcă o remunerațiune și personalul trebuincios remunerat cu diurne.

Apoi s'a primit referatul deputatului Pompe despre modificarea unor dispozițiuni ale legii din 25 Octobrie 1860, dupre carile se capete pensiuni și veduvele și orfanii acelor învățători, carii și-au pierdut viață în resboiu și pe timpul acesta erau denumiți numai provisoriu și nu serviau încă 10 ani.

În sfârșit s'a primit referatul aceluiaș deputat despre contractarea unui împrumut de 74.000 fl. pentru construirea unui spital public în Suceavă de oarece comuna aceasta poate contribui numai 13.000 fl. Propunerile dilatorii ale deputaților Dr. Rott și Tittinger nu s'au considerat.

În ședința dietei din 19 Novembre au fost la ordinea zilei armătoarele afaceri.

1. Proiectul despre disarcinarea pamântului.
2. Modificarea § 14 al pragmaticei serviciului funcționarilor provinciali.
3. Crearea de alte 4 stipendii pentru școala agronomică din Cernăuț.
4. Propunerea despre scutirea industriilor nou înființate de adăusele de contribuțiuni cu excepțiunea celor imperiale.
5. Perceperea contribuțiunii pentru bere și rachiu în orașul Câmpulung.

5. Propunerea baronului Hornuzachi și soților săi pentru construirea unei căi ferate de joncțiune între Câmpulung și rețeaua căilor ferate ungurești.

În ședința aceasta a luat dep. Pihuliac cuvântul pentru ca să declare, că nime nu este mai gata decât el și partisanii sei să se conformeze dorinței exprimate de excelența sa capitanul țerii la începutul sesiunii prezente, ca să se păstreze pacea în

casa aceasta. Pacea nu va lipsi dacă toți vor fi conduși de principii egale pentru toți. El a fost totdeauna însufletit de acest principiu. Trecând la discuțiunea instrucțiunii primare declară, că sărăcia și ignoranța, ce domnește în poporațiunea rurală și carea o indeamnă să petreacă serbătorile în crișme, numai așa se va pute combate, dacă se va lumina poporul și unicul mijloc spre acest scop este școala. Deși nu se poate tăgădui, că instrucțiunea primară a făcut progrese în Bucovina, totuși rămâne încă mult de dorit în privința aceasta.

Inițierea de școli cu mai multe clase este de preferat mai ales în comune cu o populațiune deasă în loc de inițierea de două școli cu o clasă. Învățătorii își implinesc în deobște datoria, totuși sunt rezultatele instrucțiunii foarte neînsemnate, pentru că țeranul nu ia nici când o carte în mână și după ce a eșit din școală uită tot ce a învățat. El a vădut cu plăcere, că membrii acestei case nalte se interesează pentru introducerea unei seau alteia culturii, dară căile ferate, fabricele și industriile presupun un popor cult în țeară; instituțiunile aceste aduc în țeară streini, pecând poporul indigen sărăcește. Cultura este basa fiecărui popor, aceasta cere în special la noi o îngrijire foarte mare și jertve din partea fie căruia.

Pentru ca să poată spori școala primară și cercetarea școlii cere dep. Pihuliac: Lățirea instrucțiunii primare în Bucovina; înmulțirea școlilor primare mai ales în districtul Coțmanului; rutenizarea totală a școlii primare cu 4 clase din Coțman; inițierea unei școale rutene cu 4 clase în Cernăuț; rezolvarea chestiunii cărților școlare rutene; inițierea de cabinete de lectură pentru popor; aci atacă oratorul pe dl. dep. Calinescu, concede însă că bănnială nu este neintemeiată, că cabinetele aceste de lectură vor pute fi întrebuițate și pentru alte scopuri, decât pentru instrucțiunea curată a poporului. Cere mai departe cultivarea intensivă a instrucțiunii repetitorii și progresive și supraveghierea strictă a cercetării școlii; inițierea de școli pentru industriași și meseriași; instrucțiunea elevilor dela pedagogiu în limba ruteană, a carei cunoștință însă să nu fie hotăritoare pentru denumirea la școli rutene. dacă candidatul respectiv un cunoaste limba ruteană de a casă; prefacerea școlii de exercițiu din Cernăuț într'o școală de meserie, inițierea unei școli mijlocie și a unei școli speciale; și în sfârșit declară de necesar, că prelecțiunile la facultatea teologică a Universității din Cernăuț să se fie și în limba ruteană.

Dep. Zotta declară, că i-a plăcut cuvântul antivorbitorului, că a venit în dietă cu simbolul păcii, de oare ce aceasta corespunde activității dietei de până acuma, carea nu face nici o deosebire între naționalități și a stăruit pentru binele tuturor. Vorbește apoi despre propunerile facute de antivorbitorii și dice, că ar contribui foarte mult pentru ridicarea nivelului culturai populare, dacă preuțimea înainte de cununie ar examina pre logodnici ori de sciu ceti și scrie și dacă în cas negativ ar refusa a-i cunune, apoi dacă nu s'ar admite nime în funcțiunii comunale, dela vornic până la străjer fără devada instrucțiunii școlii primare

Representantul guvernului contele Pace declară, că guvernul îngrijeste pentru instrucțiunea copiilor tuturor naționalităților întru cât este cu putință sub condițiunile actuale. Reclamațiunea dep. Pihuliac, că pentru nordul Bucovinei s'a făcut mai puțin decât pentru partea despre ameadă o respinge. El constatază că în districtul Coțmanului se află 59 clase, pecând în districtul mult mai poporat al Rădăuțului se află numai 61 clase. Asemene respinge recriminațiunea, că instrucțiunea candidaților dela pedagogiu în limba ruteană nu ar fi indestulătoare, de oare ce chiar în timpul din urmă s'a denumit un învățătoriu pentru limba ruteană la pedagogiu. Apoi dice, că nu trebuie instrucțiunea elevilor dela pedagogiu în limba lor maternă să restringă instrucțiunea lor în limba germană, carea îi trebuie fie carui bucovinean cult ca până de toate zilele. Crede că este necesar să constateze aceasta, deși nu presupune, că dep. Pihuliac este de părerea, că limba germană să fie neglijată la instrucțiunea în limba ruteană. El s'ar bucura foarte mult, dacă instrucțiunea repetitorie s'ar introduce printr'o lege.

Asemene se face tot ce se poate, pentru a sili pre copiii înșcoliți la cercetarea școlii, dară înșcolirea generală nu se poate face până ce nu vor fi destule școli, ceea ce se poate ajunge numai printr'o înmulțire grabnică a școlilor. El ca președinte actual al consiliului școlar provincial stăruiește din toate puterile pentru a ajunge aceasta. Totodată protestează în contra insiuanațiunii, că se dictează amende prea aspre; el însuși nu este amicul mijloacelor de presiune dară este imposibil a renuncia la silă pentru a obține o cercetare regulată a școlii. El nici nu crede, că s'au dictat amende pre aspre anume nu așa de mari, ca arest de 14 zile, amendele sunt indeobște un florin. A intra în discuțiune despre școlile speciale, mijlocie și despre facultatea

teologică nu crede reprezentantul guvernului de cuviință, de oare ce aceste nu stau nici într-o legătură cu obiectul desbaterilor,

Dep. Calinescu raspunde foarte de amăruntul la cuventarea deputatului Pihuliac mai ales cu privire la cabinetele de lectură.

După aceasta se primesc pozițiunile singurite ale preliminarului. Asemene s'a primit propunerea pentru incuviințarea unei sume de 150 fl. spre completarea bibliotecii elevilor dela școala agronomică din Cernăuț; apoi comptul final al fondului provincial pentru cas de nevoie pe anul 1889, comptul final al fondului de propinațiune pe anul 1880 și preliminarul pentru anul 1891. Recerința preliminarului s'a votat cu 634.980 fl. eară acoperirea cu 670.200 fl. Apoi s'au votat proiectul de lege despre jurarea și purtarea de semne de serviciu a organelor pentru supraveghiarea drumurilor publice neerarice, convențiunea despre regularea relațiunii statului față de fondul pentru disărcinarea pământului din Bucovina; crearea de 4 stipendii pentru școala agronomică din Cernăuț legea despre scutirea industriilor nou infiintate de toate adausele la contribuțiuni cu excepțiunea celor imperiale și in sfirșit legea despre perceperea unei contribuțiuni dela vândarea berei, rachiului și beuturilor spirituoase indulate in orașul Câmpulung.

Asemene se primește propunerea baronului Hormurachi și soți a intra in negociațiuni cu administrațiunea statului pentru construirea unei căi ferate de joncțiune între Câmpulung și rețeaua căilor ferate ungurești și a raporta apoi despre rezultatul acestor negociațiuni dietei in sesiunea viitoare.

In ședința dietei din 21 Novembre s'a hotărit la discutiunea preliminarului fondului provincial a se incasa pentru acoperirea sumei lipsitoare a recerinței de 191.718 fl. 70 cr. pe lângă fiecare florin a impositului fonciar, a contribuțiunei pentru chirie și a contribuțiunii de câstig și de venit preliminarat pe anul 1891 câte 14 cr.

Președintele comunică cu multă părere de rău, că domnul consilier guvernial Rennei este silit prin funcțiunea sa să demisioneze ca membru al comitetului provincial. El trebuie să mărturisească, că domnul Rennei a fost un membru deosebit de activ al comitetului provincial și și-a câștigat multe merite. Din cauza aceasta crede că va implini o dorință a domnilor deputați, dacă îi va exprima domnului deputat Rennei in adunarea aceasta mulțemirea pentru activitatea sa.

Deputatul Kochanowski jun. face observațiunea cu ocaziunea unei petițiuni a comitetului pentru drumurile districtuale din Vijniț, ca in unele districte se cheltuiește prea mult pentru drumuri, așa că contribuțiunile pentru drumurile districtuale ajung sume insuportabile. In sfirșit să trimitte comitetului provincial petițiunea comunei Hatna pentru primirea drumului dela Hatna la Costina in categoria drumurilor districtuale și apoi se inchide ședința.

In ședința din urmă din 22. Novembre se hotărește mai întâiu primirea fundațiunii lui Christof de Pruncul pentru stipendii, și se trimitte propunerea despre introducerea ascurării obligatorii in contra focului și grindinei in Bucovina cu excepțiunea orașelor comitetului provincial pentru că să îndrumeze cercetările prealabile. Apoi urmează alegerea dep. Nicolai baron Mustazza in locul domnului Rennei ca membru al comitetului provincial cu 18 contra 9 voturi. Infiintarea biroului statistic propus de deputatul baron Hormuzachi să primește conform propunerei comisiei administrative și se votează pentru acoperirea cheltuielilor pentru anul 1891 un credit de 2200 fl. — Petițiunea societății „Rusca Beseda“ pentru infiintarea unui gimnasiu inferior rutean in Coțman se cedează guvernului. Dintre petițiunile, carile au fost parte incuviințate parte cedate comitetului provincial, mai amintim: pre a comunei Scheia pentru scutirea de taxa pentru rohatecele de pe drumul districtual Scheia-Gurahumorului; pre o comunei Cernăuț pentru un proiect de lege despre inmulțirea deputaților dietali ale comunei Cernăuț dela 2 la 4; pre a corporațiunii provinciale a pompierilor pentru emiterea unui regulament nou de stins focul; a societății pentru promovarea muzicii pentru o subvențiune de 400 fl. a „societății pentru cultura și literatura poporului român din Bucovina“ pentru o subvențiune de 200 fl., a societății „Rusca Beseda“ pentru o subvențiune de 200 fl., „Ruskij narodnyi dom“ (200 fl. in loc de 100 fl.), a cabinetului de lectură a cetățenilor ruteni pentru o subvențiune de 25 fl., a societății de tir din Suceava pentru o subvențiune de 50 fl. etc. etc.

Peste petițiunile comitetelor pentru construcțiunea bisericilor romano-catolice din Cucurmic și Roș, a bisericiei greco-catolice din Sirete etc. s'a trecut la ordinea zilei.

După aceasta a ținut excelența sa baronul Vasileo următoare cuventare:

Naltă casă! Dupre ce au aflat toate afacerile resolvarea lor este dătorvia mea să inchid sesiunea

aceasta. Dați-mi voie să arunc o privire asupra ei, ea a fost una din cele mai mănoase. Nu voiu să Vă ostenesc cu enumerarea decisiunilor făcute aici, dară doresc a Vă aduce aminte de cele mai importante dintr'insele. Pe terenul comunicațiunii amintesc despre înmulțirea atribuțiunilor oficiului de exploatare a căilor ferate din Cernăuț, despre propunerea dep. Hormuzachi cu privire la o cale ferată dela Câmpulung la căile ferate ungurești și despre proiectul de lege despre jurarea organelor pentru supraveghierea drumurilor. În materia industrială amintesc despre propunerea deputatului Tittinger și soților săi pentru scutirea industriilor nou înființate de toate contribuțiunile cu excepțiunea celor imperiale și aceasta va ajuta mult progresului industriei. Cu privire la cultivarea pământului amintesc propunerea dep. Stefanowicz pentru înființarea unei școli de impletit coșerei în Strojineț, propunerea dep. Hormuzachi pentru înființarea unui birou statistic economic în Bucovina, propunerea dep. Kochanowski jun. pentru asigurarea obligatorie în contra focului și grindinei și propunerea dep. Abrahamowicz pentru modificarea legii despre vânat. Cu drept cuvânt am dis, că dieta nou aleasă va purta grijă să promoveze după putință buna stare a populațiunii; căci în privința aceasta și-au implinit deputații datoria pe deplin. Cu privire la serviciul sanitar amintesc decisiunile despre construirea unui spital nou în Suceavă și votarea unei sume de 3000 fl. pentru spitalul din Câmpulung, apoi propunerea dep. Dr. Wolan pentru trimiterea unui medic la Berlin pentru studiarea procedurii de vindecare a lui Koch. În regimul instrucțiunii amintesc legea despre regularea condițiunilor personale și ale serviciului învățătorilor dela școalele rurale carii aparțin armatei și rezoluțiunea despre înmulțirea inspectorilor școlari districtuali; în afacerile comunale rezoluțiunea despre legea comunală și decisiunea despre concesiunea de făcut comunei Cernăuț în cazul construirii unei casarme normale. Aici trebuie să observez, că fostul comitet provincial a apărut după putință interesele orașului Cernăuț. Ce e mai bun vine la urmă adecă convențiunea despre regularea fondului pentru disărcinarea pământului. Eu am dis ce e mai bun, înțeleg însă, că afacerea aceasta a fost cea mai importantă dintre toate, câte au fost discutate în sesiunea aceasta; nu voiu să dic că populațiunea a obținut tot, ce a năsuț a obține.

Eu am amintit mai înainte despre numărul însemnat al afaceriilor, carile s'au votat în adunarea aceasta, un număr. care după cât știu eu nu s'a

ajuns nici odată. Lucrul cel mai greu l'au avut comisiunile și în special comisiunea administrativă. Dară și comisiunea financiară a lucrat extraordinar și drept aceasta exprim domnilor președinți și membri ai diferitelor comisiuni pentru activitatea lor neobosită mulțemirea mea. În cuvântul meu de deschidere am exprimat speranța, că toți domnii deputați vor conserva pacea, că nu se vor manifesta contraste naționale și că vom rămâne, ce am fost totdeauna adecă bucovineni, carii respectează orice naționalitate. Țin de datoria mea a Vă exprima pentru aceasta mulțemirea mea cea mai călduroasă și sinceră și Vă mulțemesc și pentru prevenirea, carea mi-ați arătat-o totdeauna. În sfârșit trebuie să mulțemesc în numele dietei și mult onoratului domn conte Pace ca reprezentant al guvernului pentru concursul său activ la lucrările dietei precum și prevenirea și obiectivitatea sa deplină și îl rog să sprijinească din toate puterile decisiunile făcute aici.

Contele Pace răspunde: Mulțemesc domnului căpitan al țerii pentru cuvintele amabile ce mi-a adresat. Mi-a fost o plăcere deosebită a lua parte la lucrările dietei. S'au rezolvat o mulțime de obiecte cu silință și cunoștință de cauză în înțelegere comună și guvernul nu va lipsi să sprijinească după putință decisiunile dietei.

Dep. Victor baron Stircea mulțemește căpitanului țerii pentru staruința sa și roagă pre deputați sa se redice în picioare în semn de venerațiune și simpatie pentru excelența sa.

Capitanul țerii baron Vasilco mulțemește anti-vorbitorului și declară sesiunea de încheiată.

Astfelu s'a încheiat sesiunea dietei din anul acesta, carea a fost una din cele mai liniștite și mai mănoase. Multe decisiuni sunt deocamdată numai indemnări ale caror realizare este rezervată viiterului.

În special rutenii s'au prezentat cu o listă foarte mare de dorinți, carea cuprinde numai o parte a pretensiunilor lor dară carea de sigur va crește tot mai mult cu fiecare sesiune viitoare. Experiința li va dovedi însă, că pe lângă toată prevenirea din partea celor lalte partide vor trebui să se mărginească în dorințele lor.

Privire politică.

Compromisul între germanii și cehii din Boemia nu s'a făcut. Deși conducătoriul cehilor vechi Rieger a făcut tot ce a putut, pentru ca să se voteze legea despre consiliul provincial al agriculturii, n'a putut

împiedeca eșirea a 11 membri din partida sa și alipirea lor pe lungă grupul mijlociu al realiștilor cechi. în al caror program se află punctul principal, că omul cult din Boemia nu are nevoie de limba germână și că parerea aceasta trebuie cât de mult lătită între popor și lucrători. Dacă ar voi cehii tineri în unire cu dissidenții partidei ceche veche să aducă la cădere negociațiunile la votarea definitivă prin lipsa lor din ședință, în care cas dieta n'ar pute face decisiuni valabile, de oarece este necesară prezența de $\frac{3}{4}$ a deputațiilor și o majoritate de $\frac{2}{3}$. chestiunea este totuși deja hotărâtă prin primirea amendamentului deputatului Matusch la § 8 al proiectului, prin care s'a stipulat condițiunea, că președintele colegiului provincial și ambii reprezentai ai guvernului trebuie să cunoască ambele limbi ale țerii, — Clubul germân a hotărât în urma acestei modifi cațiuni, ca germânii să nu iae parte la expoziția provincială din anul viitoriu. Înfluința lui Rieger asupra partidei sale seamănă că a dispărut, el a fost declarat în apărarea compromisului, că combaterea punctațiunilor din Viena este nepatriotică, ambele națiuni au loc în țeară și a repetit cuvântul împăratului: „Eu doresc ca să fie pace între popoarele mele“ adaogând mai departe, că s'ar lucra nebunește. dacă s'ar promova nomulțemirea între germâni; cehii ar trebui să piară în lupta inegală. Cuvintele aceste nu au fost însă bagate în seamă. De oarece a dispărut orice posibilitate, ca să se aducă proiectul compromisului la un sfârșit favorabil, dieta s'a închis și amânat după ce s'a primit bugetul provisoriu.

În dieta Austriei de jos s'a primit legea despre unirea suburbiilor cu comuna Viena, apoi legea despre introducerea alegerilor directe a comunelor rurale din Austria de jos. În decursul desbaterilor acestora antisemiții concentrați și clericali au provocat de repetite ori scandaluri.

În dieta Galiciiei au protestat deputații ruteni în contra insinuațiunii că au simpatii panruse ortodoxe și au declărat, că ei năsuiesc numai a se desvolta național pe basa austriacă. — Guvernorul a respuns, că guvernul n'a avut niciodată intențiunea, să micșureze drepturile rutenilor, și ca acesta își da toată silința pentru a recunoaște drepturile rutenilor și poartă grijă pentru desvoltarea națională a rutenilor într'o direcțiune compatibilă cu idea statului austriac. Polonii sânt iritați, pentru că cred, că guvernul voiește să se apropie de ruteni; adversariul cel mai mare al rutenilor contele Goleiewski a eșit din comitetul electoral polon. Rutenii pregătesc o adresă mare de loialitate cătră guvern.

Negociațiunile pentru încheierea unei convențiuni comerciale cu Germania au progresat așa, că în 2 Decembre se întrunesc în Viena delegații ambelor părți pentru ca să delibereze despre principiile convențiunii viitoare. De serbatorile craciunului se vor intrerupe negociațiunile și se vor reasuma abia la

mijlocul lui Ianuaru. În timpul acesta se vor discuta între ministeriile austriace și ungurești și industriașii interesați chestiunile controversate provenite din negociațiuni. Și dispozițiunile poliției veterinare se vor modifica din cauza convențiunii; este vorba să se înființeze un oficiu sanitar ca în Germania. Respectivul proiect de lege se va înainta senatului imperial ce se întrunește în zilele aceste.

De oare ce clerul catolic inferior nu voieste să se conformeze dispozițiunilor legale cu privire la modificarea obligatorie la botejunele copiilor din casatorii mixte și face opozițiune în chestiunea aceasta chiar episcopilor sei, guvernul unguresc voiește să introducă registre pentru starea civilă. — Guvernul unguresc este sigur de consimțământul tuturor partidelor afară de acei clericale. Tariful zonal unguresc pentru mărfuri s'a publicat și întră în vigoare cu 1. Ianuaru 1891. Căile ferate de stat austriace pregătesc un tarif de concurență.

Inundațiuni mari au făcut pagube enorme în Boemia, Vorarlberg, Germania și Belgia, în special a suferit Carlsbad. „Înfluența“ se arată în multe locuri cu consecunțe foarte rele și după dînsa urmează tifosul.

În România au reușit alegerile comunale în cea mai mare parte în favorul guvernului, numai în Bacău și Râmnicul-Sarat au invins național-liberalii. Aceștia au obținut însă în cele mai multe districte minorități foarte însemnate; în București au putut conservativii isbuti numai prin concesiuni foarte mari facute grupului Vernescu, Catargiu. Este de temut, că guvernul nu va dispune în camere de o majoritate compactă. Ministrul-președinte Manu a pactat cu Carp, pentru ca să între în ministeriu un junimist. Un guvern puternic uniform este acum pentru România cu atât mai necesar, de oare ce în anul viitoriu va fi vorba despre încheierea convențiunilor comerciale noue. Noi din partea noastră trebuie să dorim, ca propunerile comisiunii vamale a lui Carp să fie primite, pentru că atunci ar fi posibilă reînnoirea relațiunilor comerciale cu statul vecin.

Neînțelegerile s'au arătat însă îndată la deschiderea camerilor în 27 Novembre. Regele asistat de principele moștenitor a deschis camerele cu un mesagiu de tron, a carui cetire a ținut $\frac{3}{4}$ oare. Mesagiul constatăză raporturile amicale cu străinătatea și aspectele pentru o pace durabilă, carile vor permite prourmarea reformelor proiectate, apoi dîce: echilibrul finanțelor este restabilit, etalonul de aur este introdus, conversiunea valorilor căilor ferate cu procente reduse a succes așa că acuma este posibil a reforma unele împosite anume a reduce contribuțiunea de venit dela 5% la jumătate. Amintește mai departe despre promulgarea legii despre inamovibilitate parțială a judecătorilor și anuncie proiecte de legi despre școli industriale, completarea legii rurale, despre înființarea economiilor țerânești, despre cler, înstruc-

țiunea publică, organizațiunea armatei, despre avansamentul ofițerilor și despre recrutatiune. — Asemene anuncie un proiect a unui tarif vamal nou după expirarea convențiilor comerciale întonând, că dacă viitoriul va dovedi utilitatea convențiilor comerciale noue, camerele vor avea să ție seamă de interesele industriilor ce se află în nastere și de sporirea exportului agricol. În sfârșit întonează mesagiul avantajele companiei române nou înființate pentru navigațiunea pe Dunăre ca vapoare, ale podului peste Dunăre la Cernavoda, ale portului dela Constanța, ale docurilor din Braila și Galați și amintește că s'au deschis 85 kilometri căi ferate noue și că se afla în construcțiune alți 254 kilometri.

Chiar în ziua aceasta au demisionat ministrul justiției Rosetti, carele ia cu 1. Aprilie 1891 funcțiunea guvernorului băncii naționale și ministrul domeniilor. — Conservativul moderat Triandafil a luat portofoliul ministeriului de justiție și Maiorescu portofoliul ministeriului de culte și provisoriu a construcțiilor ministrul Marghiloman a trecut la domenii.

În 28 Novembre a ales camera biroul. Candidații guvernamentali au fost aleși; Gr. Cantacuzino președinte; Pencescu, Pogor, Holban și Șomănescu vice-președinți. Din 143 voturi a obținut Cantacuzino 75, candidatul partidei Catargiu-Vernescu Lascar Catargiu 45, candidatul partidei național-liberale Dimitrie Bratianu 17 voturi. Ministeriul dispune prin urmare în camera deputaților de majoritatea absolută, eară în cazul coalițiunii tuturor partidelor celor lalte numai de o majoritate de un vot.

Pentru 29 Novembre a fost hotărâtă alegerea presidiului senatului. La votarea întâia a obținut candidatul guvernului Crețulescu 48, candidatul partidei Catargiu-Vernescu generalul Florescu 36 voturi; eară candidatul partidei național-liberale Orescu 21 voturi. La votarea a doua a avut Florescu 53 voturi și Crețulescu 52 voturi. Ministru-președinte Manu a cerut închiderea ședinței, pentru că să avizeze pre rege despre schimbarea situațiunii.

Navigațiunea vapoarelor companiei române a început. În urma începerei lucrărilor de regulare la poarta de fier își dă Rusia toată silința, că să tragă la sine toată comunicațiunea despre Dunăre.

Ea sprijineste compania de navigațiune pe Dunăre a lui Gagarin cu subvențiuni mari, asemene și lățirea companiei rusești de depozite de export prin regularea gurei Dunărei Kilia, așa că tot comerțul să se concentreze acolo și Galațul și Braila să decadă. Este un lucru de necrețut, că conferența de Londra a conces în contra protestării României regularea gurei Dunărei Kilia pentru ca să fie navigabilă. Piețele dela Dunăre sânt pline de cerealii și petrolu din Rusia; Serbia este de tot dependentă de comerțul rusesc.

Dieta prusiană s'a deschis și va ave mult de lucrat. Anume se va ocupa cu legea nouă despre contribuțiunea de venit. După aceasta vor fi veniturile

până la 900 mărci (540 fl.) de contribuțiune scutite, gradul cel mai jos va fi 0.62% și se va urca la un venit de 9500 mărci (5800 fl.) la 3%. — Familiile cu 4 copii vor fi până la un venit de 1100 mărci (660 fl.) scutite. La 3000 mărci (1800 fl.) începe declarațiunea obligatorie. Aduase nu se vor încasa. Prisoasele se vor da comunelor. Deocamdată sânt menite dintr'insele 10 milioane mărci (6 milioane fl.) pe an pentru construcțiuni școlare. O nouă lege despre contribuțiunea de industrie cu aceleași principii ca cea mai nainte amintită, o nouă lege comunală, și legea pentru instrucțiunea primară vor fi asemene obiectele discusiunilor dietei prusiene.

Legea aceasta din urmă declară definitiv instrucțiunea de tot liberă și statul va da comunelor pentru fie care învățător superior o subvențiune anuală de 600 mărci (360 fl.), pentru fiecare învățător al II-lea 400 mărci (240 fl.) pentru ceilalți învățători 300 mărci (180 fl.) pentru învățătorite 150 mărci (90 fl.) pentru învățători și învățătorite de ajutoriu câte 100 mărci (60 fl.). — Pe lungă aceasta primește fiecare școală comunală anual o contribuție de pensiu de 1000 mărci (600 fl.) și pentru fiecare văduvă de învățător o contribuție de pensiu de 250 mărci (175 fl.), pentru fiecare copil de învățător remas orfan o contribuție de 50 mărci (30 fl.). O nouă lege despre contribuțiunea pentru moșteniri va fixa contribuțiunea de moștenire dela părinți la copii la 1/2%, pentru graduri mai depărtate la 1%. — Moștenirile până la 10,000 mărci (6000 fl.) sânt scutite de contribuțiunea aceasta. — Aduase nu se încasează. — Pe lungă aceasta a emis împăratul o rezoluțiune despre reforma scolară și a convocat o comisiune de consilieri. Tendința acestei mesuri este în prima linie, de a combate prin școală năsuințele democrațiilor sociali și de a reorganiza instrucțiunea liceală în direcțiunea, că învățătorii să prepareze pre copii mai practic decât până acuma pentru viața practică. Adversariul principal al unei convențiuni comerciale cu Austro-Ungaria și partisanul agrarilor ministrul agriculturii Lucius a luat demisiunea și a fost înlocuit cu președintele guvernial de până acum din Frankfurt pe Oder, de Heyden-Cadou.

Regele Wilhelm III din Olanda a murit în vîrstă de 73 ani. Istoria nu stie mult a spune de dînsul afară doară de încercarea sa din anul 1867, ca să vîndă Franciei ducatul Luxemburg ce era aproape să provoace un resboiu între Franția și Prusia. Cu atât mai mult va ști a spune cronica bulevardelor din Paris. Ambii sei feciori au murit în Paris înainte s'a într'o decadentă totală. Și moștenitoriul său presuntiv, fratele său Heinrich a murit fără copii deja în anul 1879. Moștenitoare este fiică sa din căsătoria a doua, Wilhelmina de Olanda o copilă de 9 ani. — Văduva sa regina Emma va conduce regența până la anul 1899. — În Luxemburg, unde domnește legea salică, a devenit tronul la agnatul barbătesc

cel mai de aproape, adică la ducele Adolf de Nassau care în 1866 a fost deposedat de Prusia.

Austro-Ungaria. Împăratul s'a întors din Gödöllő la Viena și a plecat pentru primirea împărătesei la Miramare. Archiducii Carl Ludwig și Rainer au luat parte la serbarea jubileului de 25 ani a societății funcționarilor austro-ungari, asemenea și toți ministrii. Ministrul de culte a convocat o anchetă pentru multe sinucideri ai elevilor dela școlile mijlocie. În urma crizei din Londra s'au amânat negociațiunile despre regularea valutei. — Exdictatorul Kossuth se află în nevoie în urma speculațiunilor sale la bursă; ungurii voiesc ai face o subscripțiune națională. În stabilimentul pentru observațiunea mascurilor din Bielitz a izbucnit boala de unghii, dară s'au luat astfel de dispozițiuni, că Germania n'a oprit exportul dintr'insul. Inșelatoriul Farcas a fost condamnat la 6 ani închisoare grea, complicea sa la 2 ani și ambii solidari la restituirea pagubei de 480.000 florini pentru fiscul austriac. Lloyd-ul austro-ungar se va prefăce într'o societate austriacă. Cu Helveția s'a încheiat o nouă convențiune veterinară, carea dă voie fie carei părți în casuri de epizootii să închidă frontiera sa. Mai mulți medici militari au plecat la Berlin să slujească împreună cu medicii militari germani metoda lui Koch. Banca provincială a avut mari pierderi; dividendă va fi foarte neînsemnată.

Germania. Informațiunile comisiunilor trimise în Austro-Ungaria pentru studiarea condițiunilor veterinare să fie nefavorabile, din care cauză să cere modificarea legii veterinare austriace. Medicina lui Koch se va fabrica pe spesele statului pentru ca și poporul s'arman să se poată folosi de dînsa și pentru a împiedeca falsificările.

România. Principele moștenitor a luat parte la nunta sorei împăratului german cu prințul Adolf de Lippe-Schaumburg. Consiliul miniștrilor a avut o conferență cu comisiunea tarifelor pentru o deciziune fundamentală, ori de să se manție politica convențională de până acum ori să se părăsiască. Comisiunea staruiește pe lîngă susținerea tarifului autonom de până acum și fixarea unui tarif moderat ca basă a convențiunilor comerciale. Motivul acestei conferențe au fost negociațiunile apropiate cu Germania pentru reînnoirea convențiunii comerciale ce expiră în anul 1891. Deputații Tocilescu, Tache, Ionescu, Djuvara, Disescu, I. C. Bratianu, Radoin, Gion și V. Rosetti s'au constituit ca o partidă specială a disidenților liberali.

Francia. Flota se va înmulți până ce va ajunge starea flotelor unite ale Italiei și Germaniei. Comisiunea tarifelor vamale a propus uzătoarele taxe pentru vite și carne: miei 15 franci, viței 15 fr., masecuri 8 fr. de bucată; carnea de oaie 32 franci, carnea de masecuri proaspătă seau serată 27 franci de 100 kilograme. — Atentatul în contra generalului rus de gendarmerie Seliverstov a îndemnat pre guvern, să iac măsuri în contra nihilistilor ruși din Francia,

ceea ce până acum au împiedecat radicalii. Numărul mare al oamenilor cu studii fără ocupațiune îi face multă grijă guvernului, 500 profesori gimnaziali, 6—7000 alți învățători și aproape 15000 învățătoare sînt fără slujbă. — Francia are 27000 medici, cu jumătate mai mulți decît Austro-Ungaria și cu câteva mii mai mulți decît Germania mai tare populată. Prisosul de ingineri e așa de mare, că un număr însemnat a primit funcțiunea de conducători de locomotive. Deputatul Raynaud, fondatorul și directorul băncii d'Etat a fugit lăsând un deficit de 4 milioane franci; păgubașii sînt mai ales comercianții și meseriașii mici. În contra autorii unei coalițiuni de aramă Secrétan se va pertracta procesul criminal în scurt timp înaintea curții supreme.

Anglia. Conducătoriul partidei irlandeze Parnell este foarte compromis prin procesul de divorț al unui capitan O'Shea. Conducătoriul liberalilor Gladstone a declarat, că se va retrage din viața politică și nu va sprijini pre irlandezi, dacă nu va repași Parnell dela conducerea partidei. — Irlanda a pierdut din populațiunea sa de 50 de ani 3 milioane locuitori, mai ales prin emigrațiune. Parlamentul englez s'a deschis. Discontul la banca engleză este 6%.

Italia. Partida guvernamentală a lui Crispi a avut un succes splendid la alegeri; 410 deputați sînt guvernamentali 49 opoziționali 41 radicali (republicani și 7 socialiști).

Rusia. Rusia a înmulțit earăși trupele sale la frontiera germano-austriacă. Patru nihilști între cari și Sofia Günzburg și un oficier de artilerie au fost condamnați la moarte. Curlanda Esthlanda și Livlanda se vor contopi în două guvernameinte ruse. O mare parte din proprietățile nobilimei baltice se va confisca. — Jidanilor se va opri comerțul în duminică și zile de serbători.

Guvernul a oprit proprietarilor din Rusia meridională angajarea de lucrători streini.

Serbia. Scupcina s'a desdis. Mesagiul de tron este austrofil, adresa scupcinei însă este plină de asigurări de supunere pentru czarul și exprimă speranța, că guvernul va lua măsuri, ca certele pentru frontieră cu Austria să nu afe pre Serbia neprăgătită. Guvernul serbesc a trimis 50 oficieri la Rusia pentru că să studieze acolo în instituttele militare.

Turcia. Sultanul a conferit profesorul Koch marele cordon al ordinului Medjidie. În vilaietul Anadolii s'a ivit cholera. Pe linia căi ferate Salonichi s'a nenorocit un tren militar, 40 de soldați au ramas morți.

America. În statele unite a izbucnit o rescoală a Indianilor Sioux. — Popolațiunea a statelor unite numera 62,480,540 de suflete; în anul 1880 numera numai 50,155,783 suflete.

Corespondență particulară.

Cuciurmare la 2 Decembre 1890.

Cu ocasiunea jubileului de 40 ani, dela suirea pe tron a Maiestății Sale c. r. a pregațiosului nostru împărat Francisc Josif I. sa creat intru amintirea acelei zi insemnate încă în anul 1888 un fond școlar în suma de 245 fl. cu scop de a sprijini din percente copii sermani dar' bravi dela școalele populare de aici. Precum în anul trecut, așa și'n anul acesta avurăm fericirea de a vede destule fețe vesele ale sermanilor copii. În ziua de 2 Decembre la 9 oare deminează plecară copiii din școala din Cuciurmare ad st. Demetrium cu stindardul școalei în frunte, sub conducerea zelosului nostru conducătoriu al școalei Domnul Stefan Simionovici către cealaltă școală din Cuciurmare ad st. Mariam, unde se împreună cu ceilalți copii. Dupre rugăciunile îndătinate, și o cuvântare adînc simțită, perorată de Domnul președinte al consiliului școlar protopresviterul Nestor Vorobchievici, se distribuira între copii feliturite requisite precum: cărțicele de cetire românești germânești și slavinești, cărțicele de rugăciuni, craioane, pene de scris, căiete de toată mîna, tăblițe etc. Acest act frumos se fini cu imnul poporal, mulți ani pentru sănătatea prea grațiosului nostru împărat Francisc Josif I. și rugăciunile îndătinate.

Mai remănînd din percente 1 fl. 30 cr. bani gate și aducîndu-ne aminte și de centrala*) „Școala română“ din Suceavă, au binevoit la apelul călduros al Domnului președinte al consiliului școlar de aici a mai contribui următorii Domni și Doamne: Dl. protopr. Nestor Vorobchievici 1 fl.; dl. Michail Doroftei coop. 1 fl.; dl. învățătoriu Stefan Simionovici 1 fl.; dl. învățătoriu Simion Breșuc 1 fl.; Toader Macovei antiste comunal 1 fl.; D-na Christiana Vorobchievici 1 fl. și d-na Olimpiada Breșuc 1 fl. — Suma totală de 8 fl. 30 cr. sa trimis la centrala „Școala română“ din Suceava.

Laudă D-lui președinte al consiliului școlar carele necruțînd osteneala și punga șcie a conduce aceste institute culturale la culmea chiemării lor, laudă mult zeloșilor noștri învățători, cari cunoscuțîndu-și chemarea, se află de apurarea la locul lor.

† Nicolaiu Fekete-Negruțiu.

Prea jelitul adormit în Domnul Nicolaiu Fekete-Negruțiu, preot grec-cat., asesor consistorial, redactor alor doauē foi și proprietariu în Gherla, Transilvania, avuse, după cum poate vede chiar din titlurile Venerabilității Sale, o mulțime de

*) Afirmarea, că în Cuciurmare ar esista o filială a centralii „Școala română“ nu este întemeiată. Pentru că a esista, și a nu da nici un semn de viață, na'r însemna viață — ci moarte. De aceea cât putem facem, până vor sosi împrejurări mai favorabile, ca se creăm și aici o filială a „Școalei române“, care întrînd odată în viață, va da și semne de viață.

ocupaciuni asupra-și: preot, asesor consistorial și redactor alor doauē foi, adecă „Preotul Român și „Amicul Familiei“. Pe câmpul acestor ocupațiuni atât de obositoare disvolta prea deplînsul bărbat o activitate de uriaș. Cine are o idee chiară despre greaua sarcină, ce zace pe umerii unui redactor, acela numai e competent să judece, câtă stăruință a trebuit să pue N. F. Negruțiu la redactarea alor doauē foi!

Cine a cetit prin feliturite dîinare române bogatele registre ale cărților eșite din așa numita „Cancelarie“, alui N. F. Negruțiu, acela va trebui să admire munca pusă în serviciul culturii și al literaturii Române de acel mustru demn de imitat în total ce privesece devotament și vîrtute românească.

Dar Nicolaiu Fekete-Negruțiu a fost și preot, a fost și asesor consistorial chiar și numai ună din aceste doauē chemări frumoase îl poate ocupa deplin pe-un bărbat consciut de datoriea sa. N. F. Negruțiu însă a corăspuns tuturor obligămintelor acestora cu acala-și zel neadormit, cu aceea-și dragoste patriotică, creștină și românească, cum sînt în stare să corăspundă numai spiritele rare.

Eată colosala pierdere deplînsă astă-đi de către toți Românii din Trausilvania și Ungaria, deplînsă de către Românii de pretutindene.

Românii din Bucovina trebuie să simtă îndoită durere cu pierderea marimimosului Român N. F. Negruțiu. El, care, ca patriot dintre cei de frunte ai Romanilor din Transilvania, scia prea bine, câte jertfe se cer în primă linie pentru sprijinul confrăților săi din Transilvania și Ungaria. El a depus o părțicieă din rezultatele muncii Sale pe altariul culturii fraților săi din Bucovina, din care părțicieă s'a înghetat „Fondul școale de fetițe“. Acest fond se află sub administrarea societății „Școala română“ și constă dintr'o sumă de peste 700 fl. v. a. — Fondul școalei de fetițe va purtea de ađi înainte numele „Fondul-Negruțiu-Morariu“, după decherarea Venerabilității Sale, a Părintelni Constantin Morariu, preot gr. or. în Cernăuți, cu acărui nobil concurs s'a întemeiat acest fond.

Duminică în 30 Noemvre st. n. s'a oficiat de către soborul monăstirii S-tului Ioan celui Nou în Suceava o panachidă întru eterna memorie a Părintelui N. F. Negruțiu. Biserica fuse iluminată ca la sərbătorile principale. În asistența unui public numeros din toate clasele Societății începu prea venerabilul sobor panachida în frunte cu prea Cuvioșea Sa, Parintele Archimandrit și Prior E. Ciuntuleac. Corul gimnasiaștilor din loc executa cu precisătate deamnă de recunoscință ariile îndătinate la astfelii funcțiuni jalnice.

Nainte de întonarea „vecinica pomenire“ rosti Părintele Archimandrit Ciuntuleac o predică, al cărui cuprins a fost cam următoriu:

„Cruda și nemiloasa moarte ni-a secerat dîilele trecute cară-și un membru prea scump al națiunii

noastre, anume pe prea regretatul Nicolaiu Fekete Negruțiu, care fuse unul din cei mai devotați fii ai Patriei Române. Acest Apostol demn de chemarea, cea prefesată până în ultimele momente ale scurtei însă prea cumpenitoarii Sale vieți, a răpăusat în Domnul, în Abazia (Istria), în 11 Noevre a. c. în etate numai de 42 de ani, spre cea mai mare jale a mult întristatei Sale familiei și spre adânce mahnire a Națiunii Române.

N. F. Negruțiu a părăsit lumea aceasta cu trupul în vârsta cea mai verde, va trăi însă vocinic în memoria connaționalilor săi, cari seiu pretui după merit virtuțile rari ales adormitului lor confrate.

N. F. Negruțiu, acest Lueafăr al Românismului, a dovedit în tot decursul vieții Sale un zel straordinariu întru sprijinirea tuturor intereselor naționale, morale, intelectuale și materiale prin rara Sa dărnice. Până și noi Bucoveninii ne bucurăm de sprijinul prea deplânsului Confrate, care a pus temelie la „fondul Școlii de fetețe.“

Să'l avem pe adormitul în Domnul N. F. Negruțiu purure ca exemplu nobil înaintea ochilor, să'l imităm în faptele Sale și de sigur vom împlini o datorie sacra față cu o lipsă atât de mult simțită în țerișoara noastră.

Împlinindu-ni acuma cu adâncă durere o sacra datorie de mulțămite către un barbat atât de bine simțitoriu față cu patria și națiunea Sa, nu vom întrelăsa nici în viitoriu, a înuălta rugile noastre fierbinți pentru prea nobilul suflet al lui N. F. Negruțiu. Tot odată trebue, să ne rugăm să se indure Dumneșul Părinților noștri și al nostru și să ni restaureze dauna, ce o simțim prin pierderea prea iubitului nostru frate: Înlocuească-ni'l ceriul prea îndurat cu puteri îndecite de bărbați devotați cauzei naționale!

Eară prea regretatului Părinte Nicolaiu să-i șoptim cu inimi sfășiate de durere: „Fie-Ți țerina ușoara și memoria eternă! Amin.“

S u c e a v a în 1. Decemvre 1890.

V. Bumbacu.

Medicamentul nou descoperit de profesorul Robert Koch în contra tuberculosei.

Precum am comunicat deja renumitul medic din Berlin profesorul Koch a isbitut a descoperi un medicament în contra devastărilor grozave ale tuberculosei și experimentele numeroase facute cu acest medicament în mai multe clinice au dovedit că tuberculosa este vindecabilă, daca nu se află într'un stadiu prea progresat.

Medicamentul, o substanță limpede, galbenă deschisă și oleioasă se introduce la tractarea boalei cu proașca ceva modificată a lui Pravaz sub piele

și așa în circulațiunea sângelui bolnavului. Sângele duce cu sine medicamentul în toate părțile unde ajunge și el și nimicește țeseturile tuberculoase carile cuprind în sine bacilele tuberculosei, așa că baccilele pier mai curând sau mai târziu. Acest proces se manifestează prin friguri foarte vehemente, carile încep după 5 sau 6 oare, când se urcă temperatura trupului câteodată și până la 41° C. După aceasta urmează o somnolență a bolnavului până la o zi și jumătate fără ca pacientul să se afla cumva mai rău. Cantitățile introduse ale medicamentului se întocmesc după felul casului special. La copii mici tuberculoși, foarte slabi să începe cu 0.005 gram, la ftisici eșiți din copilărie cu 0.01 gram, la injecțiunile următoare se dă o cantitate tot mai mare. Maximul este însă 1 gram. De oare ce medicina aceasta nu merge mai departe decât unde circulează sângele, nu poate să lucreze asupra părților neajunse de sânge, din care cauză se cearcă a conduce circulațiunea sângelui până în aceste părți prin masagia. Frigurile hectice și transpirațiunile de noapte, semnele regulate ale ofteiei dispar de tot. La oamenii ce nu sufer de tuberculosa nu fac injecțiunile aceste nici un efect, cum au dovedit experimentele la rac și sifilitică, din cauza aceasta are medicina aceasta și o valoare diagnostică foarte mare. Dovada cea mai eclatantă este efectul acestei medicine la bolile recunoscute ca tuberculoase ale pielii, oaselor și incheieturilor. În special „lupus“ boala aceasta grozavă a pielii, este cu procedura lui Koch în cea mai scurtă vreme vindecat. Tot așa de prompt se vindecă și casurile tuberculosei oaselor și incheieturilor; și dacă este metoda deocamdată fără efect la ofteică progresată, unde s'au născut caverne în plămâi, trebuie să fie cauza, că în aceste caverne ale plămâilor s'au aședat pe lângă baccilele tuberculoase și alte bacterii, precum Streptocochii și Staphylocochii veninoși, carora nu le poate face nimic specificul lui Koch.

Boalele tuberculoase de piele dovedesc mai întâiu efectul metodei, pentru că se pot observa cu ochiul.

Compoziția substanței lui Koch rămâne deocamdată secretul inventatorului, medicii o pot procura dela chemistul Dr. A. Libbertz Berlin Lüneburgstrasse Nr. 28.

Ce devastări a facut între oameni până acuma tuberculosa se poate vede din constatarea, că la bărbații din Europa mijlocie și apuseană aproape jumătatea casurilor de moarte dela anul 20 până la 30 al vieții, la femei în vârsta dela 15 până la

20 ani au fost produse de tuberculosă. In general sufer orașele mari de tuberculosă și numărul morților de tuberculosă trece în vârstă amintită peste 60% ale tuturor morților.

Din partea guvernului a dietei noastre și a orașelor din Bucovina s'au trimis deja medici la Berlin, pentru ca să studieze metoda: în Viena se proiectează fundarea unei clinice pentru tuberculoși și cele lalte capitale vor urma.

S'a constatat, că tuberculosă se lățește în special astfel, că baccilele, carele ajung cu scuipitul ofi-coșilor pe podea îmbrăcăminte schimburi, se usucă aci cu scuipitul, se prefac în colb, carele fiind ridicat de un curent se așează pe pereți.

Dr. Robert Koch este nascut în 1843 în Clausthal ca fiul unui funcționar; și ca fisicus (medic districtual) a făcut invențiunea epochală despre străplântarea baccilelor epizootice.

In anul 1883 după ivirea cholerei a fost trimis în Egipt; în călătoria sa la India i-a succes a afla vatra cholerei și a descoperi baccilul cholerei (Komma). Acuma este profesor la Universitatea din Berlin și directorul stabilimentului igienic al oficiului sanitar imperial german. Koch voiește să estindă cercetările sale și asupra vindecării difteritice.

Profesor Koch a fost decorat de imperatul Germaniei cu marea cruce a ordinului pajura roșe, o decorațiune carea până acum nu s'a conferit încă nici odată unui medic. Dr. Koch a exprimat dorința ca guvernele să iae în regie proprie fabricațiunea și vândarea leacului acestuia, pentru a opri falsificațiuni și scumpirea lui prin farmaciști, așa ca și populațiunea sermană să se poate folosi de dînsul. Farmacistii din Europa apuseană voiesc să facă pașuri colective în contra acestei intențiuni și declară că medicina modernă li-a facut până acuma destule pagube. Trebuie să mai amintim că pentru moment leacul cu greu se poate căpeta, pentru că produțiunea lui este mai mică decât recerința. Abia după câteva săptămâni vor fi destule cantități, pentru că să fie predate clinicelor spitalelor etc.

Și renumitul profosor Pasteur din Paris împreună cu membrii institutului său l'au felicitat foarte călduros pre profesorul Dr. Koch.

Sciri mărunte.

Falimentul firmei Baring Brothers din Londra.

Firma aceasta, a cărei insolvență și liquidatiune viitoare a produs în Londra un „crach“ ale carui consecuente încă nu se pot prevedea a fost banca cea mai mare creștina a lumii și întrecută în afaceri de

banca numai de Rothschildi, eară în ce privește multiplicitatea afacerilor sale na fost ajunsă nici de o firmă din lume.

De o parte da credite la state, bance, mii de comercianți, de altă parte, construa căi ferate aqueducte, bererii în toate părțile lumii, în America cultiva bumbac și tabac într'un mod colosal, pe insula Ceylon avea plantage mari de tabac; zahar, orez și alte marfuri coloniale producea singură, pentru importul și exportul său plutiau năile sale pe toate mările, filiale și agenți avea în toate țerile și ori și unde era comereiu. Mijlocirea creditului pentru America meridională se afla exclusiv în mâna firmei Baring Brothers. Isbucnirea revoluțiunii în Argentina, și consecuentele legii Mac Kinley au fost căusele catastrofei, carea are de consecuente, că acuma au ramas Valori în sumă de 400 milioane florini în aur neamortisabile. Astfeliu a fost firma aceasta silită să ceară ajutorul strein pentru obligațiunile sale cambiale flotante în suma de 150 milioane florini în aur pentru carile are active aproape 190 florini aur. Bancele engleze și guvernul își dau toate ostenele pentru a împiedeca totala cădere a firmei pentru că consecuentele ar fi grozave.

Banca engleză, carea este regulatorul circulațiunii aurului pentru toată lumea a imprumutat cu cametă 30 milioane florini în aur din Peris și 15 milioane florini aur în Petersburg și în cas de nevoie va suspenda legea bancei pentru oare care timp, pentru ca să poată eventual emite 100 milioane florini în Note cate o liră sterling (10 fl. aur) fundatorul firmei etablate în anul 1770 a fost feciorul unui preut, deja la sfirsitul veacului trecut, când nici nu era vorba de Rothschild, se numera firma aceasta între cele d'ântăiu din lume. O mulțime de Baringi au fost ministri, lordii Northbroke și Revelstoki se trag din familia Bering. Averea curată a firmei numera deja în anul 1860 aproape 150 milioane florini în aur și a trebuit până acum să se multiplice. Deși poate va trece catastrofa aceasta totuși este de temut, că pe lângă toate ostenele bancei engleze firma va trebui să liquidize. Aceasta va fi cu atât mai mult de regretat, de oare ce caracterul creștin și spiritul de întreprindere al firmei acesteia nu-și cauta unicul scôp în înmulțirea capitaliilor sale prin jocul la bursă, ci se ocupa în special cu comerinul și industria.

Banca engleză a luat în mâna sa deocamdată conducerea afacerilor firmei și voiește să-i deie viață nouă prin cățiva fost companioni ai ei și capitalii noue.

Ar fi de dorit ca să se realizeze planul acesta în ciuda tuturor mechinațiunilor financierilor mari internaționali ce i-au făcut concurență.

*

Omorul generalului rus Seliverstow în Paris.

Fostul șef al gandarmericii și al secțiunii III. generalul Seliverstow, care a fost însărcinat de vr'o că-

tiva ani cu supraveghierea enloniei rusești din Paris a fost aflat în locuința sa în Otelul Baden din Paris cu un glonte în dosul capului în urma carei lovituri a și murit după scurtă vreme. Asasinul presuntiv este un oarecare Padlewski, carele a fost deja de repetate ori în Germania și Austria pedepsit pentru deliecte politice și care după omor a dispărut din Paris. Omorul se aduce în combinațiune cu condamnarea nihilistilor ruși la moarte. Generalul Seliverstow să fi trimis în decursul funcțiunii sale aproape 15000 nihilisti la Sibiria. Guvernul francez voiește să expulzeze mulți ruși politicește bănuși.

Domnișoara Barsescu părăsește Viena. În teatrul curții și-a luat adio renumita noastră conațională tragediană domnișoara Barsescu în 13 Novembre în rolul de „Hero“, în carea a debutat înainte de 7 ani întâiaș dată la acest teatru. Ea merge la teatrul orașului Hamburg, pentru că gelosia și intrigele colegelor sale mai bătrâne au isbutit la intențanța teatrului, ca să nu fie ocupată conform telentelor sale. Față de ovațiunile nenumerate, carile i le-a făcut la adio publicul vienez, a stat în tăcere, pentru că direcțiunea teatrului i-a interzis ohiar cuventul obicnuit de mulțemire.

Infînțarea unei fabrice de zahar în Bucovina. Pentru ziua de 24 Novembre a convocat întreprindătorul Fr. Reschauer o adunare la Cernăuț pentru construirea unei „Prima fabrica de zahar bucovineană lângă Cernăuț“. În invitare s'a țin, că infînțarea este asigurată, dacă s'ar angaja economii și arendașii să aducă prin 10 ani consecutivi produsele anui areal de sfecele nu mai mic decât 2500 jugere. Pentru sfecele bune sănătoase (12% zahar) se va plăți în fabrică ori la locul de unde se vor lua un preț de 80 cruceri de 105 Kilogrami. Adunarea n'a avut rezultatul dorit, pentru că arealul recerut n'a fost semnat. S'a constituit însă un comitet, în care se află și deputații baron Victor Stircea și Gustav Marin, care s'a obligat a îndrumă semnarea arealului cerut până în opt zile, în cas contrariu Reschauer va revoca propoziția sa. Obieștiunile principale au fost că prețul de 80 cruceri pentru 105 Kilogrami este prea mic, ținoarea de 12% de zahar cerută de fabrică este prea mare și primirea obligațiunii pentru un period de 10 ani nu este acceptabilă, apoi că întreprindătorul refușă ori ce informațiune despre persoanele ce vor se financieze fabrica, așa că este de temut, că întreprindătorul va cauta financiare abia după ce se vor fi obligat proprietarii și că obligații vor fi dați în seama de oameni necunoscuți, în sfârșit că obligații trebuie să remaie obligați pînă la 31 Ianuarie 1891, pecînd Reschauer, se poate retrage. Și în a doua adunare din 1. Decembrie nu sa obținut un rezultat definitiv, deși Reschauer a conces infînțarea unei stațiuni de descarcare în Coțman și a cerut numai pentru jumătatea arealului

o obligațiune de 10 ani, pentru rest însă numai cinci ani. Reschauer a redus mai departe pretensiunea sa de 12% ținare de zahar la 11% pe lîngă scaderea însă de 10 cruceri de 100 Kilogrami. Membrul comitetului D. Tittinger va primi mai departe oferte pînă ce va fi asigurat arealul de 2500 jugere. Pecînd după unele iaformațiuni ar fi semnate deja 1900 jugere, altele țin că numai 1000 jugere sunt semnate.

Alegerile comunale din Cernăuț. La alegerile comunale suplimentare din Cernăuț au fost aleși candidații listei unite și anume în colegiul III. Domnii, Amster, Beck, Brunstein, Eifler, Gerbel, Gregor, Isopescul, Kampelmacher, Rosenzweig, Salter, Dr. Straucher, și Tittinger, în colegiul II. Domnii, Andronic, Ciuntuliac, Heinrich, Dr. Korn, Kunzelman, Mayer, și Morariu, în colegiul I. Domnii Leibuca Barber, Dr. Handl, Anton de Kochanowski, Luttinger, Vasile de Repta, Rosenzweig Em., profesor Stefanovici și Dr. Wachtel.

Personalii. Doamnelor procuror substitut Pradie s'a mutat la Cernăuț pentru ca să iae afacerile funcțiunii sale noue.

Consilierul postal Ioh. Guido Lier din Brîn este denumit de director al direcțiunii poștei și telegrafului din Bucovina în Cernăuț.

Mulțamită publică.

În folosul societății «Școala română» au mai încurs :

I. Prin Liste:

1. La Lista Nr. 3 încredințată Înalt Prea Cuvioșiei Sale d-lui arhimandrit și consilieriu consistorial din Cernăuț Myron M. Calinescu au încurs 181 fl. și anume dela următorii binefăcători și deputați ai dietei Bucovinei: dl. Myron M. Calinescu 5 fl.; Exc. Sa dl. capitan al țerei Br. Alexandru Vasilco 15 fl.; dl. Br. Victor Styrcea 10 fl.; dl. Br. Eudoxiu Hormuzachi 10 fl.; dl. Br. Eugeniu Styrcea 10 fl.; dl. Dr. Ioan cavalier de Voleinschi 10 fl.; dl. Dr. Stefan Stefanovici 10 fl.; dl. Br. Nicolae Mustăța 10 fl.; dl. Ioan Lupul 5 fl.; dl. Christof de Abrahamovici 5 fl.; dl. Michail de Goian 5 fl.; dl. Gustav Marin 5 fl.; dl. Dr. Ioan cav. de Zotta 10 fl.; dl. Br. Georgi Capri 5 fl.; dl. Anton de Kochanowski junior 5 fl.; dl. Georgi cav. de Flondor 5 fl.; dl. consilieriu Iosif Kochanowski 5 fl.; dl. Ioan de Woynarowicz 5 fl.; dl. Anton de Kochanowski senior 5 fl.; dl. consilieriu Oreste de Renney 5 fl.; dl. Wilhelm Pompe 3 fl.; dl. Dr. Iosif Rott 5 fl.; dl. Ioan Tyminski 1 fl.; Magnificența Sa dl. Rector Dr. Schuler-Libloy 3 fl.; dl. Ieroteiu Pihuleac 2 fl.; dl. Dr. Basil Wolan 2 fl.; dl. Iacob Kohn 3 fl.; dl. David Tittinger 5 fl.; dl. consilieriu Anton Zachar 2 fl. și dl. proprietariu mare din Repujineț Ioan cavalier de Tabora 10 fl.

2. La Lista Nr. 54 încredințată d-lui Eugeniu

Bodnarescu paroch în Vilancea au încurs 42 fl. 10 cr. și anume dela următorii binefăcători: Dl. Eugeniu și d-na Veronica Bodnarescu 2 fl.; dl. arhimandrit Emanuel Ciuntuleac 5 fl.; dl. administrator superior telegrafopostal Artemiu Ciuntuleac 1 fl.; dl. Ioan și d-na Eufrosina Popovici (mirii) 5 fl.; dl. Chejvan 1 fl.; dl. exarch Nicolae Gallin 1 fl.; dl. Hnidei 2 fl.; dl. paroch Leon Popovici 1 fl.; dl. Ilie și d-na Elena Cușniriu 2 fl.; dl. Timcovici 1 fl.; dl. ieromonach Pancrațiu Sidorovici 2 fl.; dl. măestru de poștă din Cucurmic Georgi Popovici 1 fl.; dl. Simeon și d-na Epifania Vo-loșciuc 2 fl.; dl. cancelist Stefan Hnidei 1 fl.; dl. Ilie și d-na Casiana Massichievici 4 fl.; dl. Parfteniu Massichievici 1 fl.; d-na protopresviteră Domnica Grigorovici 1 fl.; dl. cand. fil. Grigoriu Filimon 1 fl.; dl. Paul Siwerinski 60 cr.; dl. teolog abs. Ioan Gallin 1 fl.; dl. paroch Leon Diaconovici 5 fl. și gimnasiaștii Leonida și Adrian Bodnarescu 1 fl.

3. La Lista Nr. 56 încredințată d-lui presviter din Cireșenca David Muntean au încurs 35 fl. și anume dela următorii binefăcători: dl. David și d-na Eugenia Muntean 2 fl.; dl. Br. Georgi Vasilco 5 fl.; dl. paroch Alecsandru Palievici 1 fl.; dl. paroch Constantin Danilevi 1 fl.; dl. teol. abs. Ioan Simighinovici 1 fl.; Silvia și Severin Muntean 2 fl.; dl. paroch Epifaniu Ferlievici 1 fl.; dl. Adolf Feix 1 fl.; dl. presviter Eusebiu Sorocean 1 fl.; dl. cantor Eugeniu Lupășeu 1 fl.; dl. Br. Vasile Vasilco 5 fl.; dl. Emanuel Miriuță 1 fl.; dl. Georgi Trebic 1 fl.; dl. Vasile Loghin 1 fl.; dl. Frideric Ianicescu 1 fl.; dl. paroch Ioan Ostasec 1 fl.; dl. paroch Cupeianco 50 cr.; dl. paroch Hilarion Gramatovici 1 fl.; dl. Ignățiu Gușchevici 1 fl.; dl. Leon Macovei 50 cr.; dl. exarch Georgi Frațian 1 fl.; dl. Ilie și d-na Cassiana Masichevici 3 fl.; d-na protopresviteră Domnica Grigorovici 1 fl. și dl. forestier Dionisiu Grecul 1 fl.

II. Ofertă benevolă:

Dela dl. Alter Edelstein din Fălticeni și dl. Albert E. Daniel din Iași 20 fl.

III.

Taxa odată pentru totdeauna a d-lui prof. gimn. din Suceavă Ionim Muntean 10 fl.

IV.

Dela dl. paroch din Mihoveni și Buninți Simion Cobilanschi pentru 5 Acaftiste a. S. Ioan cel Nou din Suceavă 1 fl.

V.

Dl. protopresviter din Ceahor Artemiu Berariu a înmănat Comitetului 20 fl. ca rezultat din vinderea «Poesiilor germane» trăduse de dl. Constantin Morariu. Această sumă s'a adaus la »Fondul Negruțiu-Morariu» menit pentru înființarea unei școli de fetițe în Bucovina.

Pentru toate quotele aceste ce exprimă mulțăminta cea mai cordială.

Suceava, 30 Noemvre 1890.

Comitetul societății „Școala română”.

Dare de samă publică.

Colecțiunea de «Poesii germane» s'au vëndut prin părintele protopresviter și paroch Artemiu Berariu la următorii p. t. domni:

Pancratie Sidorovici un exemplar 1 fl.; Galacteon Mleşnița un exemplar 1 fl.; Emil Isopescul un exemplar 1 fl.; Grigori Buleandra un exemplar 1 fl.; Alexandru Mandicevski un exemplar 1 fl.; Eduard Ghelteme un exemplar 1 fl.; Leonida Bendela un exemplar 1 fl.; Emanuel Ciuntuleac un exemplar 1 fl.; Stefan Hnidei un exemplar 1 fl.; Petru Stoicescu un exemplar 1 fl.; Niculai Cehovschi un exemplar 1 fl.; G. Ianovici un exemplar 1 fl.; Gh. Nicoara un exemplar 1 fl.; C. Cosovici un exemplar 1 fl.; Ilie de Zoppa un exemplar 1 fl.; St. Stefureac un exemplar 1 fl.; Dr. A. Dașchevici un exemplar 1 fl.; Avram un exemplar 1 fl.; Ioan Cercavski un exemplar 1 fl.; Eusebie Popovici un exemplar 1 fl.; la un loc 20 fl., care sumă s'a și predat comitetului «Școalei române» spre a fi adaosă la »fondul școalei de fetițe».

Mai departe s'au vëndut «Poesiile germane» la următorii p. t. domni:

Ieronim Topala, un exemplar 1 fl.; Teofil Bocan- cea, un exemplar 1 fl.; Georgi Drâmbeiu, un exemplar 1 fl.; Teodor Doboș, un exemplar 1 fl.; Dimitrie Percec, un exemplar 1 fl.; Niculai Turturean, un exemplar 1 fl.; Ioan Olinschi, un exemplar 1 fl.; Dionisie Olinescu, un exemplar 1 fl.; Stefan de Repta, un exemplar 2 fl.; Artemiu Berariu, un exemplar 1 fl.; Dr. Dimitrie Onciul, un exemplar 1 fl.; Vasile Turturean, un exemplar 1 fl., la un loc 13 fl.

Cu ocașiunea morții mult regretatului Nicolae Fekete-Negruțiu, care a tipărit «Poesiile germane» de tot gratis și a dat autoriului 480 de exemplare cu menirea de a fi vëndute pentru »fondul școalei de fetițe din Bucovina», s'a pus din suma de sus 5 fl. la dispozițiunea comitetului «Școalei române» ca să se facă în biserica vechii mitropolii din Suceavă un parastas pentru sufletul nobilului reposat. Având însă prea Cuvioșia Sa părintele arhimandrit E. Ciuntuleac bunătatea de a face acel parastas gratis, cei 5 fl. s'au dat de pomană studentului Poenar din clasa a VIII a gimnasiului din Suceavă. Restul din suma de 13 fl., anume 8 fl. s'au asignat comitetului «Școalei române» spre a fi adaosi la »fondul școalei de fetițe».

Învitând pe prea on. p. t. public la cumpărarea «Poesiilor germane», eară pre binevoitorii și amicii mei la comandarea mai multor exemplare, pre cari le-ar putea desface între cunoscutii d-sale sau cu ocașiunea ținerii conferențelor pastorale, am onoarea a mă subsemna.

Cu toată stimă

C. Morariu,

cooperator la biserica s. Parascheva în Cernăuț,
Strada s. Ioan, Nr. 9.

Editor și redactor responsabil: Dr. Mateiu Lupu.